

Folketinget
lov@ft.dk

Dato: 17-06-2024
Enhed: Demokratikontoret –
Valgheden
Sagsbeh.: Maria Pasmayah Hansen
Lolle
Koordineret med:
Sagsnr.: 2024 - 7829
Dok. nr.: 179070

Valgklage fra Hans Simonsen og Hanne Duelund Larsen i forbindelse med Europa-Parlamentsvalget den 9. juni 2024

Fra Hans Simonsen og Hanne Duelund Larsen, Orø, har Indenrigs- og Sundhedsministeriet modtaget vedhæftede brev af 9. juni 2024, hvori Hans Simonsen og Hanne Duelund Larsen har klaget over, at Hans Simonsen blev forhindret i at stemme anonymt på valgdagen i Holbæk Kommune.

Klagerne har i den forbindelse oplyst følgende:

"Klage over vor mulighed for at stemme d.d.

Vi har været nede for at stemme til EU valget i dag, og Hans blev forhindret i at stemme anonymt.

Hans har efter et stroke (blodprop i hjernen) og højreside lammelse i både ben og arm ikke mulighed for både at stå med sin rollator og samtidig holde fast på den lange stemmeseddel, og samtidig sætte sit kryds med den for ham forkerte hånd.

Derfor har Hanne gået med ind i stemmeboxen for at holde fast på sedlen, mens Hans sætter sit kryds. Hans havde hjemmefra fortalt, hvor han ville sætte krydset, så Hanne kan holde sedlen fast ud for det parti, han stemmer på.

Tilforordnede Henrik Persson nægter os at gå ind sammen i boxen. Vi insisterer, men på en meget aggressiv måde nægter han, hvorefter han så siger: Så går jeg med ind i boxen, og maser sig ind.

Den opførsel er meget ubehagelig og grænseoverskridende. Hans bliver ubehagelig til mode, men for at få det overstået lægger jeg sedlen, således at der er fast underlag under det pågældende parti. Hans reagerer med ubehag over at være presset inde i boxen med tilfornet H.P., og siger så til mig, "hvad hedder han nu (kandidaten)."

H.P. snerrer, "I må ikke tale sammen". Jeg siger så til Hans, du kan så bare stemme på partiet. "Du må ikke sige noget" kommer det igen fra H.P.

Hans vælger at sætte sit kryds i partirubrikken – mens H.P. vel at mærke står og **glor** på det !!!!!!!!!!!!!

Jeg samler Hans' stemmeseddel, hvilket han begribeligvis ikke kan gøre selv med en hånd !!! og så kører Hans sin rollator ud med sin stemmeseddel i hånden.

SÅ må jeg bede H.P. om at forlade boxen, mens jeg sætter mit kryds.

Det er en fuldstændig utilladelig opførsel, ubehagelig og voldsomt grænseoverskridende for os begge.

Så vidt vi ved, så har personer med fysiske handicap mulighed for at få hjælp, f.eks. fra hjemmepleje personale og lign., som selvfølgelig også kan hjælpe folk med f.eks. lammede arme til at få udfyldt deres stemmeseddel inde i stemmeboxen.

Derfor vil vi klage over den behandling, som vi har fået i dag i Orø forsamlingshus fra tilforordnet Henrik Persson.”

Holbæk Kommune har i anledning af klagen ved vedhæftede e-mail af 13. juni 2024 bl.a. oplyst følgende:

”Det kan supplerende oplyses, at valgstyrrerformanden og valgsekretæren på valgstedet over for valgsekretariatet har oplyst, at ingen af klagerne henvendte sig til en valgstyrrer eller en tilforordnet vælger på stedet og gjorde opmærksom på, at den ene af klagerne havde brug for bistand til stemmeafgivningen. Efter de begge havde modtaget deres stemmesedler, gik de blot sammen ind i et af stemmerummene.

Da en af de meget erfarne valgstyrere på valgstedet så, at klagerne var på vej ind i stemmerummet sammen, gør han dem pænt og høfligt opmærksomme på, at der som hovedregel skal være mindst valgstyrrer eller tilforordnet til stede, når en vælger får hjælp til stemmeafgivningen. Den klager, der havde brug for hjælp til stemmeafgivningen, giver på intet tidspunkt overfor valgstyreren udtryk for, at han ønsker personlig bistand af alene én person, han selv har udpeget. Valgstyreren vælger derfor at gå med ind i stemmerummet (det af rummene på valgstedet, der er særligt indrettet med ekstra plads og hjælpemidler til handicappede) hvor han ifølge valgstyrrerformanden og valgsekretærens oplysninger stiller sig diskret med blikket bortvendt fra stemmesedlen.

Inde i stemmerummet spurgte den klager, der havde brug for hjælp til stemmeafgivningen, den anden klager, hvor han skulle stemme. Valgstyreren gjorde i den forbindelse klagerne opmærksomme på, at når man yder hjælp til stemmeafgivning, må man ikke inde i stemmerummet sige til vælgeren, hvem eller hvilket parti den pågældende skal stemme på. Den vælger, der havde brug for hjælp til stemmeafgivningen, stemmer herefter, og begge klager forlader herefter stemmerummet. Den anden klager stemmer derefter alene, og begge klager forlader efter at have stemt valgstedet.

Det kan tilføjes, at kommunaldirektøren, som havde overværet åbningen af valgstedet på Orø kl. 9.00, var til stede i lokalet, da klagerne stemte. Kommunaldirektøren registrerede ikke, at der var nogen kontroverser i valglokalet.

På det foreliggende grundlag er det Valgsekretariatets vurdering, at valgstyreren har handlet korrekt.”

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har sendt kommunens udtalelse i høring ved Hans Simonsen og Hanne Duelund Larsen. Hans Simonsen og Hanne Duelund Larsen har ved vedhæftede e-mail af 13. juni 2024 som svar herpå oplyst følgende:

”Forløbet på hændelsen ER som beskrevet i min og min hustrus skrivelse d. 9. juni. Hændelsesforløbet, som Holbæk Kommune har beskrevet, er til gengæld ikke korrekt.

Jeg vil nu give mine bemærkninger til kommunens udtalelse.

Selvfølgelig henvendte VI os til tilforordnet vælger (Henrik Persson), men kan nu konstatere, at det kun skulle have været MIG, som ønskede fysisk hjælp, der kunne sige, at jeg ønskede min hustru med ind i stemmerummet. Dét ved jeg så til næste gang.

Så vi gik ikke "blot sammen ind i stemmerummet", som kommunen skriver!

Desværre henvendte tilforordnet vælger sig hverken pænt eller høfligt til os, hvilket var en meget grænseoverskridende oplevelse for os begge. Derfor kan jeg nu konstatere, at jeg ved en sådan opførsel en anden gang fra en tilforordnet vælger straks skal bevæge mig væk fra vedkommende og råbe op. Dét ved jeg så næste gang.

Det er ukorrekt, at tilforordnet vælger stillede sig diskret med blikket bortvendt, mens jeg satte mit kryds, han gloede på sedlen.

Til gengæld er det korrekt, at jeg i denne yderst ubehagelige stemning spurgte min hustru om kandidatens navn. Hun svarede mig selvfølgelig ikke, men sagde blot, at jeg kunne sætte kryds ved partiet.

Det er igen ukorrekt, at vi begge to forlod stemmeboksen, efter at jeg havde sat mit kryds. Min hustru foldede stemmesedlen til mig, og jeg forlod boksen. Til gengæld fortæller min hustru, at HUN måtte bede tilforordnet vælger om at gå ud af boksen, før hun satte sit kryds.

Så desværre er hændelsesforløbet, som kommunen har brugt 4 dage på at beskrive, fra vi afleverede vor klage og til i dag, uden sammenhæng med dét der virkelig skete, og som min hustru og jeg skrev det d. 9. juni.

Jeg sender derfor straks i dag mine bemærkninger, da der jo således er afsat ca. 1 døgn til bemærkninger fra klagers side!

Samtidig er jeg blevet meget bevidst om, at jeg på grund af eftervirkningerne af mine lammelser, bliver nødt til at intensivere min ergo træning med armen, således at jeg ved næste valg kan køre med min rollator ind i stemmerummet og med min skadede arm (højre) fastholde listen og med den for mig forkerte arm (venstre) kan sætte mit kryds, således at også JEG kan få lov til at varetage mine demokratiske rettigheder uden ubehagelige oplevelser."

Hans Simonsen og Hanne Duelund Larsen har derudover ved vedhæftede e-mail af 15. juni 2024 fremsendt følgende supplerende oplysninger:

"Jeg fremsender hermed nogle nødvendige supplerende bemærkninger til hændelsesforløbet i valglokalet i Orø Forsamlingshus d. 9. juni.

I går fredag d. 14. juni 2024 var jeg optaget af behandling og træning, og fik derfor først om aftenen lejlighed til at gennemgå kommunens forklaringspakke en gang til.

Følgende sætning falder i øjnene.

"Valgstyrelsen vælger derfor at gå med ind i stemmerummet (det af rummene på valgstedet, der er særlig indrettet med ekstra plads og hjælpemidler til handicappede)

hvor han **ifølge valgstyrelserformanden og valgsekretærens oplysninger** stiller sig diskret med blikket bortvendt fra stemmesedlen.”

Det er jo helt evident en sammenflikket og konstrueret ”forklaring” og derudover er det totalt usandt!!

Situationen er nemlig følgende:

Da min hustru og jeg selv går ind i rummet sammen med valgtilforordnet vælger Henrik Persson er der INGEN andre personer tilstede i rummet udenfor, bortset fra 2 tilforordnet ved bordet ovre langs væggen, som uddeler stemmesedler.

Der er som sagt ingen tilstede udenfor rummet – og hvordan i alverden kan disse to personer (valgstyrelserformand og valgsekretær) så konstatere og afgive forklaring på, at han (Henrik Persson) stiller sig med blikket bortvendt fra stemmesedlen, når de 1) ikke er tilstede og 2) gardinet er trukket for til stemmerummet???”

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan oplyse, at klagen blev sendt direkte til Holbæk Kommune den 9. juni 2024, og at Holbæk Kommune har oversendt klagen til ministeriet den 13. juni 2024 sammen med kommunens høringssvar.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan i den anledning oplyse, at følgende fremgår af § 25, stk. 1, i Europa-Parlamentsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 5 af 8. januar 2024):

”§ 25. Afstemning på valgdagen og forberedelsen hertil finder sted efter reglerne i § 44 og kapitel 7 i lov om valg til Folketinget med de afvigelser, der følger af, at der ikke kan opstilles kandidater uden for partierne, jf. dog stk. 2-4.
Stk. 2-6. [...]”

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan desuden oplyse, at følgende fremgår af § 49, stk. 1 og 2, og § 50, 1. pkt., i folketingsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 4 af 8. januar 2024):

”§ 49. Vælgere, der på grund af manglende førlighed, svagelighed eller lignende ikke kan bevæge sig ind i stemmelokalet eller stemmerummet eller i øvrigt foretage stemmeafgivningen på den foreskrevne måde, jf. § 48, kan forlange fornøden hjælp til stemmeafgivningen, jf. dog stk. 4. Hjælp til stemmeafgivningen kan ydes ved personlig bistand, jf. stk. 2, og ved brug af eventuelle hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen, jf. stk. 5. Der kan herved ske de nødvendige lempelser i den foreskrevne fremgangsmåde, herunder gives adgang til at foretage stemmeafgivning umiddelbart uden for stemmelokalet.

Stk. 2. Personlig bistand til stemmeafgivning ydes af 2 valgstyrelser eller tilforordnede vælgere. I stedet for den ene valgstyrelser eller tilforordnede vælger kan vælgeren forlange personlig bistand til stemmeafgivningen af en person, der er udpeget af vælgeren selv. Tilkendegiver vælgeren over for en valgstyrelser eller tilforordnet vælger udtrykkeligt og utvetydigt et ønske herom, og er vælgerens ønske begrundet i en umiddelbart konstaterbar eller dokumenterbar fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, kan den personlige bistand ydes alene af en person, der er udpeget af vælgeren selv.

Stk. 3-5. [...]

[...]

§ 51. De personer, der forestår eller yder personlig bistand til afstemningen, må ikke under afstemningen give en vælger råd eller opfordring med hensyn til, hvilket parti eller hvilken kandidat vælgeren skal stemme på. [...]"

Det følger således af folketingsvalglovens § 49, stk. 2, 3. pkt., at en vælger, der har en umiddelbart konstaterbar eller dokumenterbar fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, kan få personlig bistand i forbindelse med stemmeafgivningen alene af én personlig hjælper, hvis vælgeren udtrykkeligt og utvetydigt fremsætter et ønske herom over for en valgstyrelse eller tilforordnet vælger.

Af Indenrigs- og Sundhedsministeriets vejledning nr. 9106 af 28. februar 2024 om afholdelse af Europa-Parlamentsvalg søndag den 9. juni 2024 fremgår af pkt. 7.4.2 bl.a. følgende om personlig bistand alene af én personlig hjælper:

"Vælgeren kan i visse tilfælde forlange, at personlig bistand ydes *alene* af én person, som vælgeren selv har udpeget, dvs. uden at der tillige skal medvirke en valgstyrelse eller tilforordnet vælger.

To betingelser skal være opfyldt, for at den personlige bistand kan ydes alene af en person, som vælgeren selv har udpeget: 1) Vælgeren skal *udtrykkeligt og utvetydigt tilkendegive et ønske herom*, og 2) ønsket skal være begrundet i en *umiddelbart konstaterbar eller dokumenterbar fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse*, se folketingsvalglovens § 49, stk. 2, 3. pkt.

Betingelse 1: Udtrykkelig og utvetydig tilkendegivelse

For at personlig bistand kan ydes alene af én person, som vælgeren selv har udpeget, skal vælgeren over for en valgstyrelse eller tilforordnet vælger udtrykkeligt og utvetydigt tilkendegive et ønske herom. Vælgerens ønske om alene at få hjælp af en personligt udpeget hjælper skal dermed være udtrykkeligt og utvetydigt og må ikke kunne misforstås.

Det er vælgeren selv, der over for en valgstyrelse eller tilforordnet vælger skal udtrykke, at vælgeren alene ønsker hjælp af en personligt udpeget hjælper. Valgstyrelserne og de tilforordnede vælgere har desuden ikke pligt til at spørge, om vælgeren alene ønsker hjælp til stemmeafgivningen af én personligt udpeget hjælper.

Det er valgstyrelsen eller den tilforordnede vælger, der vurderer, om vælgeren udtrykkeligt og utvetydigt tilkendegiver et ønske herom.

Tilkendegivelsen fra vælgeren kan som udgangspunkt ikke formidles gennem en anden person, f.eks. et familiemedlem eller en tolk.

[...]

Betingelse 2: Umiddelbart konstaterbar eller dokumenterbar fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse

Vælgerens ønske om at få hjælp alene af én person, som vælgeren selv har udpeget, skal være begrundet i en umiddelbart konstaterbar eller dokumenterbar fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse.

En »umiddelbart konstaterbar eller dokumenterbar fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse« er en funktionsnedsættelse, som valgstyrene eller de tilfornordede vælgere kan se eller konstatere, f.eks. i form af brækkede lemmer m.v. eller brug af kørestol, krykkestokke, mobilitystok, førerhund el.lign.

[...]

Det er valgstyren eller den tilfornordede vælger, der vurderer, om betingelsen er opfyldt, og dermed, om personlig bistand kan ydes alene af en personligt udpeget hjælper.

Hvis det vurderes, at personlig bistand ikke kan ydes alene af en personligt udpeget hjælper – fordi en eller begge af ovenstående betingelser ikke er opfyldt – skal vælgeren i stedet tilbydes, at personlig bistand ydes af en personligt udpeget hjælper sammen med en valgstyret eller tilfornordnet vælger, eller at personlig bistand ydes af to valgstyrene eller tilfornordede vælgere.”

I vejledningen fremgår af pkt. 7.4.3 bl.a. følgende om, hvem der kan yde personlig bistand ved stemmeafgivningen:

”Den person, vælgeren udpeger til at yde personlig bistand ved stemmeafgivningen, er forpligtet til at hjælpe vælgeren i overensstemmelse med valglovgivningen. Den person, vælgeren udpeger, må ikke give vælgeren råd eller opfordring med hensyn til, hvad vælgeren skal stemme på, se folketingsvalglovens § 51, stk. 1, 1. pkt., ligesom vedkommende ikke må udsætte vælgeren for anden form for holdningsmæssig påvirkning.”

Efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse må det – som sagen foreligger oplyst – lægges til grund, at Hans Simonsen er omfattet af den persongruppe, der efter valglovgivningen har ret til at få hjælp til stemmeafgivningen alene af én personlig hjælper. Hjælpen kan dog kun ydes alene af én personlig hjælper, hvis vælgeren selv udtrykkeligt og utvetydigt tilkendegiver et ønske herom over for en valgstyret eller tilfornordnet vælger. Det er valgstyren eller den tilfornordede vælger, der vurderer, om vælgeren udtrykkeligt og utvetydigt tilkendegiver et ønske herom.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har på baggrund af det oplyste lagt til grund, at Hans Simonsen ikke selv har tilkendegivet et ønske om alene at få hjælp af sin hustru, Hanne Duelund Larsen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har noteret sig, at konsekvensen af, at Hans Simonsen ikke selv har tilkendegivet et ønske om alene at få hjælp af én personlig hjælper, rettelig blev, at hjælpen blev ydet af hans hustru sammen med en tilfornordnet vælger.

Med hensyn til klagen har Indenrigs- og Sundhedsministeriet noteret sig, at der ikke er enighed mellem på den ene side Hans Simonsen og Hanne Duelund Larsen og på den anden side Holbæk Kommune om sagens faktiske omstændigheder. Hans Simonsen og Hanne Duelund Larsen har således bl.a. oplyst, at de henvendte sig til en tilfornordnet vælger om hjælp til stemmeafgivningen. Heroverfor har Holbæk Kommune bl.a. oplyst, at ingen af klagerne henvendte sig til en valgstyret eller en tilfornordnet vælger på stedet og gjorde opmærksom på, at den ene af klagerne havde

brug for bistand til stemmeafgivningen. Der er desuden ikke enighed om den tilforordnede vælgers opførsel.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan i den forbindelse oplyse, at der er bevismæssige spørgsmål i klagen, der ikke lader sig afklare inden for de rammer, der gælder for ministeriets oplysning af sagen. Ministeriet har således ikke mulighed for at gå nærmere ind i den bevismæssige vurdering af sagens faktiske omstændigheder.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal dog bemærke, at Holbæk Kommune fortsat bør være særligt opmærksom på reglerne om hjælp til stemmeafgivningen, og at kommunen fortsat bør instruere valgstyrelser og tilforordnede vælgere i, hvordan man bedst hjælper og henvender sig til vælgere, der har brug for hjælp.

Holbæk Kommunes udtalelse giver herefter – som sagen foreligger oplyst – ikke Indenrigs- og Sundhedsministeriet anledning til yderligere bemærkninger.

Klageren er herfra underrettet om, at sagen er oversendt til Folketinget.

Med venlig hilsen

Nikolaj Stenfalk

/Christine Boeskov